

REFERAT Klima og Miljøudvalget d. 04-06-2024

Mødedato Tirsdag d. 04. juni 2024 kl. 16:00

Mødested Mødelokale Sorø Stuen, Torvet 2, 4180 Sorø

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Meddelelser.....	4
Drøftelse: Samlet opfølgning på de afholdte dialogmøder med de stående udvalg.....	5
Drøftelse af mål for Klima og Miljøudvalgets arbejde i den resterende del af valgperioden.....	8
Beslutning om administration af retningslinjer for solceller i det åbne land.....	11
Underskriftsark.....	13

Punkt 59: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-7-22

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Dagsorden godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 60: Meddelelser

00.01.00-G01-8-22

Kort resumé

Meddelelser og informationer fra udvalgsmedlemmer og centre gives på mødet til udvalgets orientering.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Meddelelser tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning, idet udvalget:

- Fik status på kommende igangsætning af uddeling af naturpulje.
- Fik status på igangsætning af første klimacafe i efteråret omkring reparation af tøj, elektronik og boligudstyr. Senere kommer Cafe 2 med temaet transport og 3. cafe handler om fødevarer.

Punkt 61: Drøftelse: Samlet opfølgning på de afholdte dialogmøder med de stående udvalg

00.01.00-P00-9-22

Kort resumé

Klima og Miljøudvalget har i anden halvdel af 2023 og første halvdel af 2024 afholdt dialogmøder med alle de stående udvalg. Formålet med dialogmøderne er en politisk drøftelse udvalgene imellem i forhold til at fremme fokus på klimadagsordenen i Sorø Kommune for alle politikområder. Det sidste dialogmøde fandt sted den 29. maj med Kultur og Fritidsudvalget. Med dette afsæt tager Klima og Miljøudvalget en samlet drøftelse af udbyttet af de afholdte dialogmøder, samt behov for eventuel opfølgning.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Klima og Miljøudvalget drøfter de afholdte dialogmøder samt eventuel opfølgning.

Beskrivelse af sagen

I anden halvdel af 2023 og første halvdel af 2024 har der været afholdt i alt 5 dialogmøder med de stående udvalg, henholdsvis:

- Den 31. oktober 2023: Dialogmøde mellem Børn og Undervisningsudvalget og Klima og Miljøudvalget.
- Den 30. november 2023: Dialogmøde mellem Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget og Klima og Miljøudvalget.
- Den 19. februar 2024: Dialogmøde mellem Social og Sundhedsudvalget og Klima og Miljøudvalget.
- Den 19. marts 2024: Dialogmøde mellem Økonomiudvalget og Klima og Miljøudvalget.
- Den 29. maj 2024: Dialogmøde mellem Kultur og Fritidsudvalget og Klima og Miljøudvalget.

Referat af dialogmøderne er vedlagt som bilag 1. Dog undtaget dialogmødet med Kultur og Fritidsudvalget, som eftersendes efter mødet er afholdt den 29. maj.

Hovedelementer fra de enkelte dialogmøder er opsummeret nedenfor:

Børn og Undervisningsudvalget:

- Grundlæggende er Børn og Undervisningsområdet gået fra at arbejde med projekter til at arbejde med bæredygtighedsindsatser med afsæt i Fælles mål på skoleområdet, samt pædagogiske læreplaner i dagtilbud.
- Oversigter over aktiviteter i skoler og dagtilbud opdateres årligt og sendes til Klima og Miljøudvalget og Børn og Undervisningsudvalget til orientering.
- Der opfordres til at alle elever mindst én gang i deres skoletid besøger Yderzonen (AffaldPlus). Der er gratis bustransport.
- Ansøgning om midler til området kan sendes til Klima og Miljøudvalget (hvor der efterfølgende er bevilliget midler til Naturfagsmaraton fra Naturpuljen som en treårig bevilling).

Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget:

- Nytteindsatsen har fokus på biodiversitet, blandt andet ved at bygge insekthoteller (efterfølgende er der bevilliget midler fra Naturpuljen til dette som en étårig bevilling).

- Fokus på at kompetenceudvikle ledige borgere inden for den grønne omstilling/herunder ved anvendelse af uddannelsespuljer.
- Når arbejdspligten kommer til at gælde skal flere borgere straksaktiveres, også her have fokus på en ”grøn profil” herunder i forhold til biodiversitet.
- Udvalgene udtrykker fælles interesse i ansættelse af en energirådgiver (vigtigt for både borgere og erhverv).

Social og Sundhedsudvalget:

- Elbiler: Omstilling til elbiler er i gang (det er efterfølgende opgjort at ud af i alt 58 biler, er 11 elbiler og 6 hybridbiler. Herudover er nyt udbud tæt på afslutning hvor yderligere 14 biler forventes at overgå til el. Området overgår til flådestyring hvor Fagcenter Teknik, Miljø og Drift fremadrettet er tovholder).
- Elcykler: Hvor mange elcykler rådes der over? (Det er efterfølgende opgjort at der er i alt 37 elcykler i driften).
- Mad: Der er fokus på vegetarisk kost og at undgå madspild. Lundebo indgår i udviklingsprojekt under Meyers madhus. Vigtigt at stille krav til leverandører for at understøtte en bæredygtig udvikling. Klima og Miljøudvalget og Børn og Undervisningsudvalget er velkomne til at besøge Lundebo/tidspunkt skal aftales, evt. til efteråret 2024.
- Affaldssortering: Et område der kan afsøges nærmere i forhold til også at inddrage borgerne på plejecentre og botilbud.
- Dagsordensskabelon: Udvalgene savner at der arbejdes mere meningsfuldt med verdensmålene i sagerne, herunder hvor der eventuelt er en klimagevinst, eller hvor et tiltag eventuelt arbejder imod de prioriterede verdensmål.

Økonomiudvalget:

- Ansættelse af en energirådgiver er vigtig.
- Solenergi er vigtig, da vind er vanskeligt i Sorø Kommune idet 80 % af arealet er udelukket for placering af vindmøller på grund af sikkerhed i luftfarten.
- Solenergi på egne bygninger bør fremmes (screening i forhold til muligheder er undervejs). Herunder i forhold til eventuelt at udleje til eksterne.
- Grønne indkøb og udbud: SKI er langt med at opstille krav for CO2-aftryk. Ønske om også at anvende nærhedsprincip og krav om ESG i udbud.
- Lavbundsgrunde: Tilfredshed med igangværende forundersøgelse på ca. 300 ha.
- Grøn IT-drift: Her er der ikke meget at hente. Mange opdateringer sker af sikkerhedsmæssige årsager, ligesom strømforbruget er faldende på moderne pc'er.
- Grøn Kommune: I anlægs-budgetønsker til 2025 indgår en vurdering af CO2-aftryk. Vigtigt med fokus på genanvendelse af byggematerialer, samt fokus på nyt EU-direktiv med krav om at emissionen fra kommunens egne bygninger skal nedsættes svarende til energimærkning E.

Kultur og Fritidsudvalget: Mødet afholdes først d. 29. maj 2024, hvor referat af mødet eftersendes.

På mødet den 4. juni tager Klima og Miljøudvalget en samlet drøftelse af udbyttet af de afholdte dialogmøder, herunder i forhold til behov for eventuel opfølgning.

Beslutning

Drøftet.

Udvalget ønsker, at gentage fællesmøder med de øvrige politiske udvalg, idet udvalget finder at samarbejde og fokus på klimadagsordenen til alle udvalg er af stor betydning for fremdriften af DK2020.

Udvalget ønsker, at der i begyndelsen 2025 holdes et KB-temamøde om klima, hvor alle udvalg får mulighed for at præsentere deres arbejde med klima ind i fagudvalgets arbejde. Mødet kan ligeledes indeholde et vidensoplæg fra en spændende eksternt oplægsholder.

Udvalget inviterer sig selv til møde med direktionen omkring den mangfoldige implementering af klimatiltag i kommunens forskellige forvaltningsområder.

Bilag

Bilag 1 Referat af dialogmøderne mellem Klima og Miljøudvalget og de stående udvalg

Punkt 62: Drøftelse af mål for Klima og Miljøudvalgets arbejde i den resterende del af valgperioden

00.01.00-P00-9-22

Kort resumé

Klima og Miljøudvalget drøftede på møde den 4. april 2024 sagen ”Status på Klima og Miljøudvalgets virke” (pkt. 56). I forbindelse hermed fremkom der ønske om at præcisere mål for udvalgets arbejde i den resterende del af valgperioden, samt at der samles op på konkrete handlinger som Klima og Miljøudvalget ind til nu har stået bag.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Klima og Miljøudvalget drøfter sagen, herunder mål for udvalgets arbejde i den resterende del af valgperioden.

Beskrivelse af sagen

Kommissorium for Klima og Miljøudvalgets arbejde i Sorø Kommune

Som beskrevet i kommissoriet for Klima og Miljøudvalget, er Klima og Miljøudvalgets formål helt grundlæggende at sikre fremdriften på den samlede DK2020 Klimahandleplan. Dette varetages via følgende hovedopgaver for Klima og Miljøudvalget:

- Understøtte, at der i øvrige udvalg træffes politiske beslutninger der er i overensstemmelse med og understøtter mål og ambitioner i klimahandleplanen, samt at der generelt i det politiske arbejde holdes fokus på klimaopgaven/den grønne omstilling.
- Budgetforhandlinger – fokus på at der er afsat midler/ressourcer til klimainsatsen i Sorø Kommune.
- Indstille prioritering af klimatrappemidlerne.
- Formulere og indstille forslag til principper i den kommunale drift der er vigtigt i forhold til den grønne omstilling, som efterfølgende behandles i de stående udvalg/kommunalbestyrelsen.
- Være igangsættende og motiverende for borgerdreven klimamobilisering.
- Dialog med Sorø Erhvervs Bæredygtighedspanel.
- Dialog med K17, KL og det landspolitiske niveau om rammer og vilkår for den grønne omstilling.
- Årlig opfølgning på klimahandleplanen, samt revision hvert 4. år.

Kommissoriet er vedlagt som bilag 1.

Eksempler på konkrete handlinger som Klima og Miljøudvalget har stået bag frem til i dag

Overordnede fokusområder

Overordnet har Klima og Miljøudvalget understøttet implementeringen af DK2020 Klimahandleplanen efter følgende tilgang (som udfoldet er beskrevet i sag nr. 56/Status for Klima og Miljøudvalgets virke, behandlet i Klima og Miljøudvalget d. 4. april 2024):

- Medio 2022-medio 2023: Administrativt fokus
- Medio 2023-medio 2024: Politisk fokus
- Medio 2024-2025: Borgerfokus

I andet halvår af 2022 og første halvår af 2023 har Klima og Miljøudvalget fremmet at hele organisationen har taget ejerskab til DK2020 Klimahandleplanen for Sorø Kommune, og arbejdet med at realisere de tiltag i klimahandleplanen som peger ind i de enkelte fag- og stabscentre.

I andet halvår af 2023 og første halvår af 2024 har Klima og Miljøudvalget haft klimaet på den politiske dagsorden i alle stående udvalg. Ved møderne er de enkelte udvalgs ejerskab til handlinger i DK2020 Klimahandleplanen drøftet. Ligesom nye relevante initiativer er blevet vendt og aftalt.

Fra medio 2024-2025 vil Klima og Miljøudvalget i vidt omfang understøtte arbejdet med udrulningen af den rammeplan for klimavenlig adfærd som Klima og Miljøudvalget vedtog på møde den 28. februar 2024 (pkt. 48). Herunder ved at Klima og Miljøudvalget deltager i, og selv er værter for, de borgervendte klimacaféer som planlægges i efteråret 2024.

Prioritering af midlerne i klimatrappen

Via forslag til prioritering af klimatrappen har Klima og Miljøudvalget været medvirkende til:

- At der fra planens vedtagelse dag 1 blev afsat administrative ressourcer til at følge op på at der i organisationen er blevet arbejdet målrettet med den vedtagne klimahandleplan.
- At der er afsat midler til at arbejde fokuseret med lavbundsindsatsen, som et af de vigtigste områder i klimahandleplanen, da det er her Sorø Kommune har en høj CO₂-udledning.
- At der i 2024 er afsat ressourcer til at arbejde aktivt med borgerinvolvering i forhold til en klimavenlig adfærd, som et meget væsentligt indsatsområde for CO₂-reduktion, og samtidig nyt område for kommunen at arbejde med. Dette da Sorø Kommune kun står for ca. 5 % af den CO₂-udledning der sker indenfor kommunegrænsen, mens borgere og erhvervsliv (inkl. landbrug) står for godt 95 % af udledningen.

Eksempler på konkrete tiltag hvor Klima og Miljøudvalget har haft, og har, en drivende rolle:

- Igangsættelse af rammeplan for klimavenlig adfærd: Det er via Klima og Miljøudvalget at denne omfattende indsats i forhold til klimadialog med, og involvering af kommunens borgere, er blevet konkretiseret og sat i gang.
- Screening igangsat for muligheder for etablering af solceller på erhvervstage: Udløber af Klima og Miljøudvalgets dialogmøde med Sorø Erhvervs Bærdygtighedspanel.
- Grønne indkøb og udbud: Klima og Miljøudvalget har gentagne gange efterspurgt at der blev taget fat på opgaven, som en vigtig del af klimahandleplanen, hvor kommunen selv har fat i hånden. Opgaven påbegyndes nu, og forventes afsluttet sommeren 2025.
- Energirådgiver: Sat fokus på behovet for en energirådgiver – forventes at indgå som budgetønske i budgetforhandlinger for budget 2025.
- Anmodning om nedsættelse af hastigheden på motorvejen (i samarbejde med Slagelse og Ringsted Kommuner). Afslag ved transportministeren.
- Mulighed for grøn mødeforplejning til politiske møder.

Mål for Klima og Miljøudvalgets arbejde i den resterende del af valgperioden

Klima og Miljøudvalgets arbejde i den resterende del af valgperioden frem til udgangen af 2025 vil i vidt omfang dreje sig om følgende opgaver:

- At være stærkt medvirkende til at løbe den borgerinvolverende indsats i gang som beskrevet i rammeplan for klimavenlig adfærd.
- At følge arbejdet med grønne indkøb og udbud som finder sted i perioden sommeren 2024-sommeren 2025.
- Eventuelt arbejde med at formulere og indstille principper for kommunalt byggeri og renovering.
- At indstille prioritering af klimatrappen for 2025.
- At sikre fremdriften på den samlede klimahandleplan - herunder ved årlige opfølgninger, samt at forberede den første revision af klimahandleplanen som finder sted i sidste halvdel af 2025/første halvdel af 2026.

Beslutning

Drøftet.

Udvalget har udarbejdet bilag om mål som vedhæftes referatet.

Bilag

Bilag 1 Kommissorium for Klima og Miljøudvalget godkendt i Kommunalbestyrelsen 010323

Bilag 1.0 input til mål for 2. halvår2024 og 2025 4.6.24.

Punkt 63: Beslutning om administration af retningslinjer for solceller i det åbne land

01.02.03-P15-1-24

Kort resumé

I kommuneplanen indgår der retningslinjer for hvilke hensyn, der skal inddrages, når der skal planlægges for solceller på terræn, med baggrund i en nylig vedtaget bekendtgørelse om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land. Med sagen skal der træffes beslutning om administration af disse retningslinjer.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget – Natur, Teknik og Planudvalget – Økonomiudvalget – Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Notatet om administration af kommuneplanens retningslinjer for solceller inddrages ved fremtidig lokalplanlægning for solceller.

Beskrivelse af sagen

Kommuneplanens retningslinjer for solceller angiver, at der ved planlægning for solcelleanlæg på terræn skal tages hensyn til nabobeboelse og naturmæssige, landskabelige, kulturhistoriske, rekreative, drikkevands- og jordbrugsmæssige interesser. Herudover kan der stilles krav til anlæggets placering, udformning, minimering af refleksioner, afskærmende beplantning, fjernelse af anlægget med videre.

Notatet om administration af kommuneplanens retningslinjer, var den 13. marts 2024 til behandling i Natur, Teknik og Planudvalget (pkt. 366). Her blev sagen udsat, da udvalget havde en række bemærkninger om tilføjelser. Herefter skal sagen først behandles i Klima og Miljøudvalget, før fornyet behandling i Natur, Teknik og Planudvalget.

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift har udarbejdet et notat, der uddyber de eksisterende retningslinjer i kommuneplanen. Notatet tager afsæt i erfaringer fra hidtidig planlægning for solceller samt en ny bekendtgørelse om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land. I denne bekendtgørelse, er der blandt andet vejledninger om minimumsafstande til byer og landsbyer samt principper for afstand til fritliggende boliger, anbefalede retningslinjer for afskærmende beplantning og hensyntagen til blandt andet kulturhistoriske værdier og jordbrugsmæssige interesser samt sikre offentligheden mest mulig adgang til den omgivende natur.

Notatet indeholder forhold om 1) Naturindhold, Biodiversitet og beplantning, 2) Visuelle forhold, 3) Lokalsamfund, 4) Multifunktionel anvendelse og 5) Tilladelse efter miljøvurderingsloven (§25-tilladelse). Notatet er vedlagt som Bilag 1. I Bilag 2 ses retningslinjerne for solceller fra Sorø Kommuneplan 2023-2034, som notatet skal holdes op i mod. (Kommuneplanen blev vedtaget d. 22. maj 2024 og træder i kraft d. 5. juni 2024.

Notatet uddyber hvordan eksisterende natur skal bevares og sikres, og at der skal anvendes levende hegn for at afskærme anlægget. Herudover skal der, hvis anlægget påvirker eksisterende levesteder for plante – og dyrelivet, etableres passende erstatningsbiotoper ligesom der skal etableres spredningskorridorer, hvis der er spredningsveje for planter og dyr, der påvirkes. Sidst beskriver notatet hvordan både lokalområdets interesser og drikkevandsinteresserne i umiddelbar forbindelse med et solcelleanlæg, kan sikres ved hjælp af forebyggende tiltag og inddragelse.

Store solcelleprojekter skal tilpasses, så der tages hensyn til de visuelle konsekvenser for byområder, landsbyer afgrænset i kommuneplanen, naboboliger og forbipasserende. Der tages udgangspunkt i afstande fra 150 meter, stigende til 750 meter, til solcelleanlægget, alt afhængig af solcelleanlæggets placering i relation til eksisterende beboelse i området. Herudover skal anlægget også søges etableret harmonisk ved at anlægget følger konturer i landskabet, for eksempel veje, vandløb, diger med videre, ligesom de så vidt muligt skal følge terrænets/landskabets konturer. Der kan kun planlægges for solceller i kuperede områder, hvis landskabets udformning positivt medvirker til at skjule solcelleanlægget.

Ifølge bekendtgørelse om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg skal denne indarbejdes senest ved den førstkomende revision af kommuneplanen efter at bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juni 2024.

Lovgrundlag

Planloven.

Kobling til Vision 2026

Sagen kan relateres til Tema 4 - Sammen om styrket klimaindsats og biodiversitet i Vision 2026, hvor kommunen ønsker at opnå en CO2-reduktion og styrke biodiversiteten.

Beslutning

Godkendt at notat fremover inddrages ved fremtidig lokalplanlægning for solceller med følgende tilpasninger:

- Punktet medejerskab som indgår i punktet ”øvrige” skal have sit eget medejerpunkt.
- Notatet tilføjes at sprøjtemidler og gødning undgås på arealer med solceller.
- Udvalget ønsker at fremme solceller andre steder end i det åbne land.
- Det skal kun helt undtagelsesvis være muligt at etableres solceller på tre sider af en ejendom.

Bilag

Bilag 1 - Administration af retningslinjer for opstilling af solceller

Bilag 2 - Retningslinjer for solceller - og solfangeranlæg - Forslag til Sorø Kommuneplan 2023-2034

Punkt 64: Underskriftsark

00.01.00-G01-9-22

Kort resumé

Punkt til godkendelse af referat.

Beslutning

Godkendt.